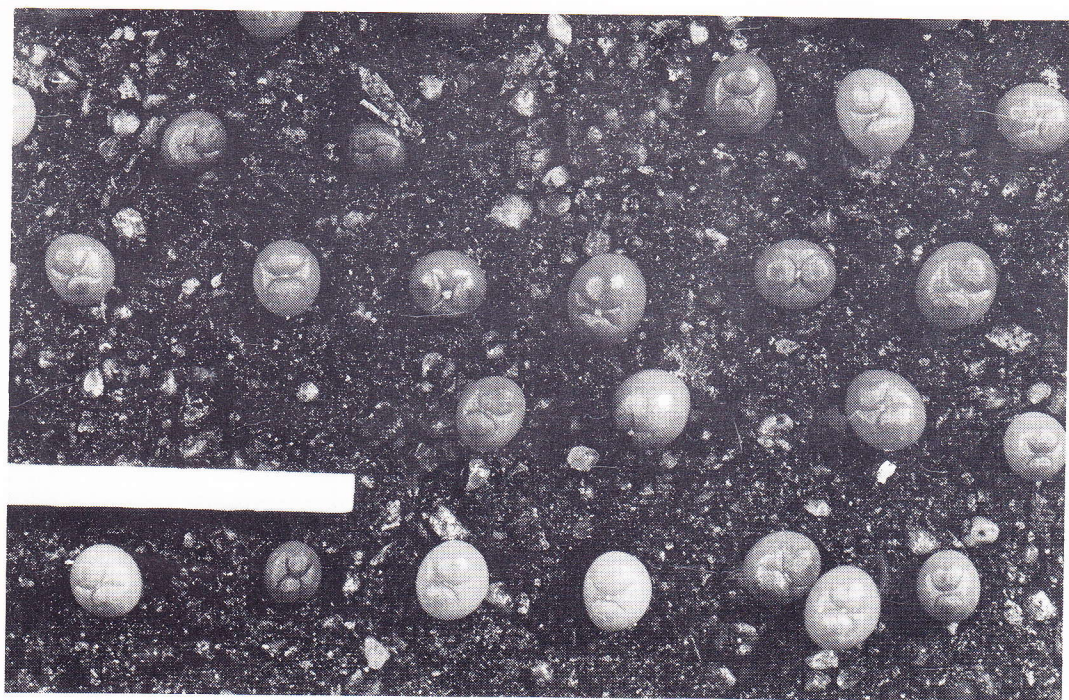

Frøformering

Frøformering af sukkulenter er ikke så svært, som nogle forfattere gerne vil gøre det til. Der er nogle ganske få arter, som man skal holde sig fra; men langt de fleste arter spirer pænt og gror godt - selv i et almindeligt stuevindue. Ovenfor er vist nogle frøplanter af *Astrophytum asterias*. De er sået ca. 14 dage før billedet blev taget. Den hvide »streg« i venstre side af billedet er en tændstik, der er lagt ned mellem rækkerne for at vise, hvor store frøplanterne er på dette tidspunkt.

Det kan bedst betale sig at så tidligt om foråret. Derved sikrer man planterne en lang vækstsæson, før de skal igennem den første vinterhvile. Det er min erfaring, at det er den første vinter, der slår flest frøplanter ihjel. Hvis frøplanterne har haft en lang vækstsæson, er de blevet store, og så er tabet af planter ret beskedent.

Man skal vælge en jordblanding, der er forholdsvis finkornet og indeholder en del grus. Ved hjælp af en almindelig køkkensigte kan man sigte de gro-

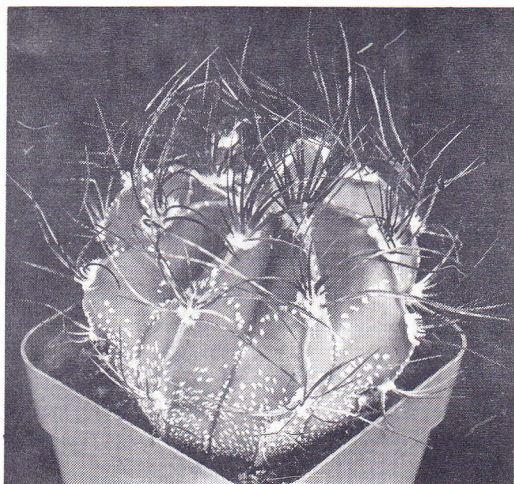
vere partikler fra stueplantejord. I en akvarieforretning kan man købe Robbedale-grus, der er noget grovere end almindeligt sand. Hvis man tager 1 del sigtet stueplantejord til 1 del Robbedale-grus, har man en udmærket jordblanding at så i. Det er i øvrigt ret ligegyldigt, hvad jordblandingen består af. Den må blot ikke være for kompakt, og den skal kunne tåle at blive steriliseret. Steriliseringen foregår i en bageovn. Jeg forer bradepanden med aluminiumsfolie for at slippe for al for megen rengøring af panden efter steriliseringen. Jorden i bradepanden skal bage i ca. 1 time ved ca. 150° C. Bagt jord har en særpræget lugt. Hvis der er nogen i familien, som er udstyret med en »sart« næse, er det tilrådeligt at foretage steriliseringen en dag, hvor de pågældende ikke er hjemme.

Når jorden er afkølet, fordeles den i urtepotter. Urtepotterne skal have drænhuller i bunden. Såfremt man ikke ønsker at sterilisere i tonsvis af

jord, kan det anbefales at bruge lave urtepotter - de kan fyldes uden at bruge alt for meget jord. Selv bruger jeg de flade, sorte skåle, der kan købes i vores indkøbscentral. Jorden planeres, for eksempel ved at klappe den forsigtigt med en tændstiksæske, og så kan man gå i gang med såningen. Små frø (mindre end 0,5 mm i diameter) drysses blot ud på jorden; der skal helst være lidt afstand (3-5 mm) mellem de enkelte frø. Store frø (større end 0,5 mm) kan også drysses ud på jorden, eller de kan anbringes med en spids pincet. De frø, der er spiret til planterne på billedet på forrige side, er f.eks. lagt ud i rækker med en pincet. Store frø skal dækkes med et lag jord, der er lige så tykt som frøenes diameter, eller man må trykke frøene tilsvarende ned i jorden med enden af en tændstik. HUSK at mærke skålene med navnet eller navnene på de planter, der er sået i den pågældende skål. Så skal skålene gennemvandes. Det foregår på den måde, at man sætter dem ned i en beholder (f.eks. en ren opvaskebalje) med så meget vand, at vandet når ca. halvt op på siden af skålene. Der skal de blive stående, indtil man kan se, at jordoverfladen er blevet våd. Lad dem blive stående natten over, så skulle de have suget tilstrækkeligt med vand.

Frøene spirer bedst, hvis de er anbragt i »sluttet« luft, der er mættet med vanddamp. Det kan man opnå ved at lade frøene spire i et gammelt akvarium eller en lignende klar, lukket beholder; men det letteste er at sætte skålene i plasticposer. Jeg bruger klare poser af ret tyk plastic. Når man anvender en ret tyk plastic, klapper poserne ikke så nemt sammen om frøskålene. Poserne forsynes med nogle få lufthuller - de laves lettest med en almindelig hullemaskine til papir. Poserne lukkes med en clips, og skålene stilles derefter på en lun plads (der må gerne være 25—30° på stedet) Frøene behøver ikke lys under selve spiringen, men når planterne er kommet ud af frøskallerne, skal de have lys. Hvis man har valget mellem en lun plads i et nordvindue eller en kølig plads i et østvindue, skal man vælge den lune plads i nordvinduet, for til at begynde med kan planterne klare sig med en forholdsvis beskedne lysmængde. Spiringen tager normalt 1-2 uger, og de frø, der ikke er spiret efter 3 ugers forløb, spirer som regel aldrig.

Man giver gradvis planterne mere luft, f.eks. ved at lave flere huller i poserne. I juni måmed planter jeg frøplanterne om (fagsprog: prikling). Planterne vokser langt bedre, hvis man planter dem om på dette tidlige tidspunkt. Der går en del planter til ved priklingen, men planter man dem ikke om, vil et tilsvarende antal gå tabt den førstkommande

Frøplante af *Astrophytum senile*. Planten er sået i 1976 og blomstrede første gang i 1980. Den står i en 6 x 6 cm urtepotte.

vinter, fordi planterne er for små til at overleve vinterhvilten. Man planter om i en jord af samme type, som den man såede i. Planterne skal stå med god afstand (2—3 cm) i de nye skåle. Omplantningen foregår hos mig på følgende måde: Med en spids pind laves et hul på 2-3 centimeters dybde i den nye jord. Derefter løsnes frøplanten i den gamle jord (man stikker skaftet af en teske skråt ned under planten og brækker jorden lidt op). Planten løftes forsigtigt med en spids pincet. Man må ikke klemme planten, og man skal forstyrre dens rødder så lidt som muligt. Den stikkes ned i hullet i den nye jord, der trykkes lidt sammen om rodsystemet. Når skålene er tilplantede, vandes de igennem.

Så længe planterne er små, foregår al vanding nedefra, det vil sige i en beholder med vand som nævnt ovenfor. Jeg gøder mine frøplanter fra de er ca. 6 uger gamle i en tynd opløsning af den gødning, som man kan købe i indkøbscentralen. Fra omkring midten af oktober indstiller jeg den regelmæssige vanding og vander kun om vinteren, når de små planter viser tegn på begyndende indtørring. Som regel lykkes første overvintring, men man må være indstillet på, at nogle af planterne går tabt.

Men alligevel: Prøv at så! Det er spændende og billigt; og de planter, der kommer op, får man et helt andet forhold til end til de planter, som man har købt.

Hans Grønlund